

Yliaistillinen maailma.

Sielutiede on viime aikoina saanut silmänsä auki sille tosiseikalle, että on olemassa äärettömän laaja ala sielullisia ilmiöitä, jotka eivät mitenkään tahdo mahtua materialistisen ihmiskäsitteen ahtaihin puitteihin. Nämä ilmiöt ovat osaksi kokeellisesti tutkittavissa, kuten hypnotiset ja monet spiritistiset ilmiöt, osaksi ne kuuluvat yksityisten kokemuksiin, kuten toteen käyneet unet, vainajien esiintymiset, taikurien temput j. n. e.

Mennyt on pian se aika, jona yliaistillisille asioille on pilkallisesti naurettu. Pilkka ei ole samaa kuin älykäs arvostelu, kuten Aate eräässä kirjoituksessaan huomautti; pilkkaaja päinvastoin tunnustaa, ettei hän kykene järkipäiseen arvosteluun. Professori Richet, joka nykyään on Lontoon Psykkisen Seuran puheenjohtaja, huomautti äskettäin, mikä suuri muutos 30 vuodessa on tapahtunut ajattelevan maailman mielipiteissä: 30 vuotta sitten oli hypnotismi humbugia, nyt se on jokapäiväinen tosiasia; 30 vuotta sitten spiritistisiä ilmiöitä ja yliaistillisiä ilmiöitä yleensä ei voitu tutkia, koska niiden olemassaolo ennakoita kiellettiin, nyt ovat jo monet kuuluisat tiedemiehet vakuuttaneet, että noita ilmiöitä on ja että tieteen velvollisuus on niitä tutkia.

Teosofinen Seura on kohta täsmälleen toiminut 30 vuotta. Sen vaikutuksesta syntyi Lontoon Psykkinen Seura ja vaikei se itse ole harjoitellut sensuuntaisia psykkisiä tutkimuksia, on se kuitenkin valmistanut niille maaperän levittämällä aatteitaan kaikkiin maihin ja kansoihin. Teosofia julistaa varmana, taattuna tosiasiana, että ihminen on sielu, että hän on näkyväseen ruumiiseen pukeutunut henkinen olento, mutta samalla teosofia alati kehottaa »totuutta etsimään«. Ja niin muodoin ne, jotka innostuvat teosofisiin aatteihin, samalla tuntevat halua kokemusperäistä tietä myöten päästä aavistamainsa totuuksien perille ja tervehtivät ilolla kaikkia niitä tutkimuksen haaroja, jotka ovat omiansa nostamaan ihmisjärkeä kirkkaampaan valoon ja korkeampaan elämänymmärrykseen.

Toisessa kohden lehteämme on luettavana »Mediumin kokemuksia« nimisen kirjoituksen alku. Näiden elämäkerrallisten muistiinpanojen tekijä, Mr. Alfred Vout Peters, on sekä kotimaansa, Englannin, että mannermaan spiritistisissä piireissä hyvin tunnettu klärvoajanti ja psykkometri, s. o. salatuiden asiain ja henkien näkijä. Ollen hänen kanssaan vanhastaan tuttu (vrt. »Mitä on kuolema?«, siv. 44 ja 100) rohkenin äskettäin pyytää, että hän kirjottaisi jotakin »Omaantuntoon«.

– No, mitä minä kirjottaisin? hän kysyi: – Enhän ole mikään kynäniekka.

– Teidän pitää kertoa jotakin omasta elämästänne, omista yliaistillisista kokemuksistanne, vastasin empimättä. – Kertokaa, millä tavalla tuo omituinen lahja on teissä kehkeytynyt.

Hän innostui tuumaan. Häntä innostutti sekin tavaton seikka, että englantilainen mies kirjottaa suomalaiselle yleisölle, ja niin hän hyväntahtoisesti lupasi täyttää pyyntöni mikäli kykenisi.

Toivon, että tämän lehden lukijakunta puolestaan hyväksyy tuumani. Suomalaiseen vereen on jäänyt paljon »vanhan ajan taikauskoa«, paljon salaperäisiä kykyjä, jotka silloin tällöin nousevat pinnalle ja näyttävät taitoaan – ja kuten eversti Olcott kerran sanoi minulle: »onnellinen se kansa, jonka sielusta muinaisajan mystiikka ei ole kokonaan häipynyt«. Suomen kansassa on paljon yksilöitä, jotka olematta varsinaisia mediumeja ovat kokeneet yhtä ja toista »ymmärryksen yli käypää«. Tähän ryhmään kuuluu varmaan moni »Omantunnon« lukijoistakin. Kun nyt lehdesämme julaistaa semmoisen miehen muistiinpanoja, jonka kokemukset ovat »terveen järjen« kannalta vielä hullunkurisempia kuin tavallisen ihmisen, joka vain »sattumalta« joskus on »nähty« tai »kuullut« jotakin, rohkenevat toivottavasti ne lukijat, joilla on tuonkaltaisia kokemuksia, tehdä niistä kirjallisesti selkoa ja lähettää kirjoitukset toimitukselle lehdessä mahdollisesti julaistaviksi.¹ On nim. varsin tärkeätä, että kaikissa maissa kootaan tällaisia aineksia. Kokeellinen tutkimus jätetään parhaiten tiedemiesten ja asiantuntijain tehtäväksi, mutta aineiden kokoamiseen yksityisten kokemusten alalta voi

¹ Semmoisia kirjoituksia olemme jo saaneet. Kts. „Unien merkitys“ ja „Salainen ilmoitus“.

jokainen ja on jokaisen velvollisuus ottaa osaa, jolla itsellään on kokemuksia tai varmalta taholta niitä on kuullut kerrottavan.

Pekka Ervast.

Omatunto 1905, N:o 5, Helsingissä, elokuun 15 p:nä 1905, s. 109-111.